

VOORAL BIJ
JONGEREN FAVORIET

Het oude fotorolletje is weer helemaal hip

Wie denkt dat fotorolletjes voorgoed tot het verleden behoren, heeft het mis. Terwijl we massaal kiekjes schieten met onze smartphones en ze binnen enkele seconden op socialmediaplatforms als Facebook of Instagram slingeren, keert de analoge fotografie stilletjes terug, en opvallend genoeg vooral onder jongeren.

Eén blik op sociale media laat zien dat iedereen tegenwoordig volop foto's maakt en deelt. Geen wisewasje blijft ongezien. De smartphone heeft dat makkelijker dan ooit gemaakt. Moderne telefooncamera's zijn zó geavanceerd dat je er haarscherpe foto's mee kunt maken. Met filters geef je ze een vintage uitstraling of je geeft je gezicht juist een minder 'vintage-look'. Toch wint de analoge fotografie, met het ouderwetse fotorolletje, onder jongeren weer aan populariteit.

Walter Zandvliet

VOORAL JONGEREN

Dat merkt ook Walter Zandvliet (72), coördinator van de Landelijke Groep Analoge en Hybride Fotografie. "Analoge fotografie beleeft een revival, net als de elpee. Jongeren zijn geïnteresseerd. Vaak begint het via een vader, opa of oom die nog een oud fototoestel heeft liggen. Kinderen of kleinkinderen vinden dat leuk en gaan ermee aan de slag. En dat kan prima, want

fotorolletjes zijn nog steeds te koop. Ik was laatst op vakantie in Sevilla en liep daar een fotozaak binnen waar tientallen rolletjes van allerlei merken verkocht werden. De eigenaar vertelde dat ze niet aan te slepen zijn. Vooral jongeren kwamen erop af."

ZEN-FOTOGRAFIE

Voor vijftigplussers is het een feest van herkenning: de spanning van het ophalen van het mapje afgedrukte foto's of het rolletje zelf ontwikkelen en afdrukken in een tot doka omgebouwde badkamer. Het rode licht, de baden met chemicaliën, de waslijn waaraan foto's drogen; toch andere koek dan een snelle klik met de smartphone. "De magie zit 'm in het beeld dat je in dertig seconden uit het water ziet opkomen. Dat blijft mooi", vertelt Walter. "Analoge fotografie is langzamer, maar je leert echt goed kijken. Je denkt na over welke foto je maakt, hoe het licht valt, hoe je het onderwerp in dat licht zet. Zen-fotografie noem ik het ook wel." Jongeren pakken het volgens Walter vaak wat anders aan dan de traditionele hobbyfotografen. Zij kiezen eerder voor

kleurenfoto's en laten het rolletje ontwikkelen en inscannen bij een fotowinkel. "Ze krijgen dan een dvd of usb-stick mee en zetten de foto's thuis op de computer. Met een printer drukken ze die af, of ze delen ze online."

TOEGENOMEN BELANGSTELLING

Walter begon zelf zo'n twintig jaar geleden als hobbyfotograaf bij een fotoclub in Amersfoort. "Ik was één van de eersten met een digitale camera. Daar was toen veel discussie over onder de ouderen van de club, die allemaal nog analoog werkten. Ik maakte duizenden kleurenfoto's en experimenteerde met Photoshop HDR, een techniek die een breder kleurbereik weergeeft. Maar op een gegeven moment was ik er klaar mee. Ik keek nooit meer naar al die foto's op mijn computer. Toen ik iemand ontmoette die nog analoog fotografeerde, raakte ik opnieuw gegrepen. Na mijn pensioen is het in een stroomversnelling gekomen." Ook het Centrum Analoge Fotografie Utrecht (CAFU), dat begin dit jaar zijn tienjarig jubileum vierde, merkt de toenemende belangstelling. Hun donkere kamer aan de Nijverheidsweg is zeven dagen per week bezet: voor cursussen én voor mensen die zelfstandig aan de slag willen. De grootste groep gebruikers is tussen de 25 en 35 jaar. "Je moet tegenwoordig minstens twee weken vooruitplannen", vertelt vrijwilliger Tom Kooijman (72), mede-oprichter van het CAFU. "Een paar jaar geleden kon je gewoon binnenlopen als je tijd had."

Tom Kooijman

ONTWIKKEL- EN AFDRUKCURSUSSEN

"Door de groei van het aantal gebruikers is er naast de zwart-wit-doka nu ook een aparte ruimte voor kleurenfotografie", zegt Nico Molenaar (75), beheerder van de doka. Tom en Nico geven samen met andere vrijwilligers cursussen in ontwikkelen en afdrukken. "Als je dat onder de knie hebt, kun je de ruimte huren en zelfstandig werken." Zowel Tom als Nico raakten als kind al gefascineerd door fotografie. Tom: "Mijn vader bouwde de keuken om tot donkere kamer en maakte zelf zijn ontwikkelaar. Ik mocht hem helpen. Op mijn twaalfde kreeg ik mijn eerste analoge camera. Sindsdien heb ik nooit anders gefotografeerd. Ik combineer het graag met muziek: ik heb bijvoorbeeld gipsymuzikanten en wereldmuziek gefotografeerd. Maar ik fotografeer ook in mijn eigen omgeving of bij mijn vakantiehuisje in

Na het belichten moet je het fotopapier in verschillende baden met chemicaliën plaatsen om het te ontwikkelen en te fixeren.

Duitsland." Nico was twaalf toen hij in Spaarndam een ingeseald fotorolletje vond bij het kanaal. "Ik nam het mee naar huis. Mijn vader bleek nog een camera te hebben. Ik draaide het rolletje erin en maakte mijn eerste foto's. Later kocht ik mijn eigen camera en bouwde ik thuis een eigen doka."

TE MAKKELIJK

De vrijwilligers van CAFU vinden het prachtig om de interesse voor analoge fotografie mee te maken. Tom: "We willen graag mensen op weg blijven helpen die nog nooit eerder in aanraking zijn gekomen met analoge fotografie. Bij de basiscursus komen ze blanco binnen en zijn altijd heel geïnteresseerd. Al denken ze er soms wat te makkelijk over. Ze schieten een rolletje vol met een simpel 'klik-klak'-cameraatje, maar dan blijkt het nog een hele toer om van die negatieven iets moois te maken." Ook Walter is blij met de opleving. Zijn fotoclub bestond jarenlang uit twaalf leden van rond de zeventig. "Maar het afgelopen jaar zijn er zes nieuwe mensen bij gekomen: twee dames en een paar twintigers. Verfrissend! De nieuwe leden kijken op een andere manier naar fotografie dan wij. We wisselen ervaringen en soms ook materiaal uit."

SPECTACULAIRE BEELDEN

Onlangs ging Walter 's nachts met een groepje naar de haven van Rotterdam om foto's te maken van schepen die gerepareerd werden. "Daar stonden felle lampen op. Het is lastig fotograferen met die extreme lichtomstandigheden, maar als het lukt, kun je spectaculaire beelden maken. Nieuwe mensen helpen we altijd om tot een mooi resultaat te komen." Lachend voegt hij toe: "Want er is natuurlijk wel enorm veel kennis aanwezig bij al die zestig- en zeventigplussers." ■